

Bijlagen

Staat van baten en lasten naar kostensoort

Uitvoeringsinformatie

Omschrijving (toelichting)

Staat van baten en lasten naar kostensoort

Excel-tabel

bedragen x € 1.000

Baten per opbrengstsoort	Jaarrekening 2025	Actuele begroting 2025	Oorspronkelijke begroting 2025	Jaarrekening 2024
Financiële baten	3.234	3.631	2.900	4.407
Personeelsbaten	918	407	62	934
Goederen en diensten aan derden	6.249	4.510	3.528	4.643
Bijdragen van derden	4.185	1.797	2.721	4.153
Waterschapsbelastingen	215.148	214.738	211.979	205.173
Kwijtschelding en oninbaarverklaring	-3.509	-4.380	-4.845	-3.955
Geactiveerde lasten	7.114	7.713	7.713	7.473
Onttrekking aan voorzieningen	217	-0	-0	-0
Totale baten	233.557	228.416	224.058	222.826

bedragen x € 1.000

Lasten per kostensoort	Jaarrekening 2025	Actuele begroting 2025	Oorspronkelijke begroting 2025	Jaarrekening 2024
Rente	-11.363	-11.834	-12.062	-11.378
Afschrijvingen	-41.355	-41.469	-43.500	-40.851
Personeelslasten	-76.281	-76.323	-72.731	-71.511
Onderhoud door derden	-34.080	-30.772	-30.448	-32.953
Goederen en diensten derden	-46.814	-56.096	-55.841	-47.322
Bijdragen aan derden	-18.051	-15.264	-15.117	-17.126
Dotatie voorzieningen	-2.097	-300	-300	-1.562
Onvoorzien	-0	-130	-150	-0
Totale lasten	-230.042	-232.187	-230.150	-222.702
Resultaat	3.515	-3.772	-6.092	124

Staat van Materiële vaste activa

Werken in exploitatie

Excel-tabel

	Stand per 01-01-2025				Mutaties in jaar 2025									Stand per 31-12-2025			
	aanschafp rijs	cumulatiev e afschrijving en en bijdragen reserves	subsidie es	boekwaar de	overna me	nieuwbo uw derden	geactiveer de lasten	overboekin g onderhand en werk	overboekin g onderhand en werk subsidies	aanschafwaar de desinvesterin gen	cumulatieve afschrijvingen desinvesterin gen	ontvang en subsidie s	afschrijving en	aanschafp rijs	cumulatiev e afschrijving en en bijdragen reserves	subsidie es	boekwaar de
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
A Werken in exploitatie (IVA)																	
* primaire waterkeringen (bijdrage HBWP)	38.739.809	21.428.952		17.310.857				11.686.163					6.298.519	50.425.972	27.727.471		22.698.501
* Overige immateriële vaste activa Zuiveringsinstallaties	919.139	78.511		840.627					1.383.763				61.702	2.302.902	140.214		2.162.688
A Werken in exploitatie (MVA)																	
* gronden	6.279.758			6.279.758										6.279.758			6.279.758
* vervoermiddelen en werktuigen	7.227.503	4.286.190		2.941.313			875.335			274.949	214.884		603.791	7.827.890	4.675.097		3.152.793
* overige bedrijfsmiddelen	20.069.319	7.888.466		12.180.853			2.491.707	11.591		2.268.377	2.268.183		2.294.868	20.304.240	7.915.151		12.389.089
* kantoren, dienstwoningen en werkplaatsen	31.283.855	14.565.189		16.718.666									1.097.066	31.283.855	15.662.255		15.621.600
* primaire waterkeringen	35.674.103	20.047.187		15.626.915									1.345.847	35.674.103	21.393.034		14.281.068
* boezemwaterkeringen	212.720.625	99.109.635		113.610.990			728.949	4.387.175		2.447.094	2.447.094		8.438.229	215.389.655	105.100.770		110.288.885
* watergangen en waterkwantiteitswerken	103.944.714	53.038.208		50.906.507			12.864.994	-5.770.938		354.899	92.201		3.895.787	110.683.871	56.841.794		53.842.077
* gemalen waterkwantiteit	145.544.078	61.499.441		84.044.637									7.316.296	145.544.078	68.815.737		76.728.341
* zuiveringstechnische werken :																	

	Stand per 01-01-2025			Mutaties in jaar 2025								Stand per 31-12-2025		
- zuiveringsinstallaties	175.185.426	99.117.798	76.067.628				56.093.281	-11.591	12.775		8.159.686	231.254.341	107.277.484	123.976.857
- transportsystemen	42.775.410	17.994.875	24.780.535				2.306.986				1.469.705	45.082.396	19.464.579	25.617.817
- slibverwerkingsinstallaties * wegen	609.203	279.368	329.835				2.959.030				37.875	3.568.233	317.243	3.250.990
Subtotaal werken in exploitatie	820.972.942	399.333.820	0 421.639.122	0	0	0	90.006.446	0	5.358.094	5.022.362	0 41.019.371	905.621.293	435.330.830	0 470.290.463

Onderhanden werk

Excel-tabel

	Stand per 01-01-2025				Mutaties in jaar 2025								Stand per 31-12-2025				
	aanschafrij	cumulatieve afschrijvingen en bijdragen reserves	subsidies	boekwaarde	overname	nieuwbouw derden	geactiveerde lasten	overboeking onderhanden werk	overboeking onderhanden werk subsidies	aanschafwaarde desinvesteringen	cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	ontvangen subsidies	afschrijvingen	aanschafrij	cumulatieve afschrijvingen en bijdragen reserves	subsidies	boekwaarde
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
B Onderhanden werken (IVA)																	
* primaire waterkeringen (bijdrage HBWP)	6.076.957			6.076.957		5.609.206		-11.686.163				0	0	0		0	0
* overig immaterieel	1.743.292		1.468.431	274.861		1.411.458	229.020	0				1.195.509		3.383.770		2.663.940	719.830
						0	0	0				0		0		0	0
B Onderhanden werken (MVA)						0	0	0				0		0		0	0

	Stand per 01-01-2025			Mutaties in jaar 2025					Stand per 31-12-2025			
* gronden				0	0	0		0	0	0	0	0
* vervoermiddelen en werktuigen	801.500		801.500	113.792	1.166	-875.335		0	41.122	0	41.122	
zonnepanelen	919.245		919.245	1.339.696	199.832	0		0	2.458.773	0	2.458.773	
* overige bedrijfsmiddelen	3.550.021		3.550.021	1.583.493	58.738	-2.491.707		0	2.700.545	0	2.700.545	
* kantoren, dienstwoningen en werkplaatsen				0	0	0		0	0	0	0	
Waterveilig	27.437.429	21.306.648	6.130.782	11.839.738	2.802.442	-4.675.021	3.946.072	8.542.478	37.404.588	25.903.053	11.501.535	
* primaire waterkeringen				0	0	0		0	0	0	0	
* boezemwaterkeringen				0	0	0		0	0	0	0	
Watersysteem	34.482.828	7.261.867	27.220.961	13.771.162	1.635.952	-19.405.009	6.540.016	3.965.763	30.484.933	4.687.614	25.797.319	
* watergangen en waterkwantiteitskunstwerken				0	0	0		0	0	0	0	
* gemalen waterkwantiteit				0	0	0		0	0	0	0	
* zuiveringstechnische werken :				0	0	0		0	0	0	0	
- zuiveringsinstallaties	49.167.056	77.998	49.089.058	8.622.345	1.597.872	-56.093.281		62.634	3.293.992	140.632	3.153.360	
- transportsystemen	2.000.568		2.000.568	1.685.960	476.840	-2.306.986		0	1.856.382	0	1.856.382	
- slibverwerkingsinstallaties	977.787		977.787	1.868.655	112.588	-2.959.030		0	0	0	0	
* wegen												
Subtotaal onderhanden werken	127.156.683	0 30.114.943	97.041.740	0 47.845,506	7.114.448	-100.492,532	10.486.087	0 13.766,384	0 81.624,105	33.395,240	48.228.865	

	Stand per 01-01-2025				Mutaties in jaar 2025								Stand per 31-12-2025		
Totaal materiële activa	948.129.625	399.333.820	30.114.943	518.680.862	0	47.845.506	7.114.448	90.006.446	5.358.094	5.022.362	13.766.384	41.019.371	987.245.398	468.726.070	518.519.328

Financiële vaste activa

Excel-tabel

	Stand per 01-01-2025				Mutaties in jaar 2025								Stand per 31-12-2025				
	aanschafprijs	cumulatieve afschrijving en en bijdragen reserves	subsidies	boekwaarde	overname	nieuwbouw derden	geactiveerde lasten	overboekingen onderhand en werk	overboekingen onderhand en werk subsidies	aanschafwaarde desinvesteringen	cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	ontvangen en subsidies	afschrijvingen en / aflossing	aanschafprijs	cumulatieve afschrijving en / aflossingen en bijdragen reserves	subsidies	boekwaarde
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(9)	(10)		(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
Financiële vaste activa																	
Deelneming Wetterskip Fryslân Deelnemingen	99.600			99.600										99.600			99.600
Kapitaalverstreking aan bedrijven	412.845			412.845										412.845			412.845
Lening WF Deelnemingen BV	4.601.015	191.700		4.409.315									191.700	4.601.015	383.400		4.217.615
	5.113.460	191.700	0	4.921.760	0	0	0	0	0	0	0	0	191.700	5.113.460	383.400	0	4.730.060

Definitie beleidsproducten

Beleidsveld	Beleidsproduct	Toelichting op beleidsproduct
Strategisch beleid	Eigen plannen	Formuleren en vastleggen van het strategisch beleid van het waterschap voor zowel de reglementaire beheerstaken (waterkeringszorg, watersysteembeheer, zuiveringsbeheer, wegenbeheer en/of vaarwegenbeheer) als de wijze waarop op (dreigende) calamiteiten wordt gereageerd.
	Plannen van derden	De activiteiten van het waterschap gericht op het toetsen van, reageren op en beïnvloeden van de beleids(vormende) en ruimtelijke plannen van derden.
Waterkeringen	Beheersinstrumenten waterkeringen	Het opzetten, actueel houden en periodiek controleren van de beheersinstrumenten (legger, beheersregister, toetsing), teneinde de staat van de waterkeringen zichtbaar te maken.
	Aanleg en onderhoud waterkeringen	Het aanleggen en het in stand houden van het waterkerend vermogen van de waterkeringen die in beheer zijn bij het waterschap. Als een waterschap de kosten van de bijdrage aan het HWBP op dit product verantwoordt, dan moeten deze kosten worden meegenomen.
	Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding	Het plan- en doelmatig bewaken van de waterkeringen in bedreigende situaties en het (doen of laten) treffen van maatregelen om de waterkerende functie te waarborgen alsmede het beperken van de gevolgen van calamiteiten.
Watersysteem	Beheersinstrumenten watersystemen	Het voorbereiden, op- en vaststellen alsmede onderhouden van instrumenten die het beheer van watersystemen ondersteunen
	Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	Aanleg, verwerving en onderhoud van waterlopen en kunstwerken voor de passieve waterbeheersing inclusief alle kwaliteitsmaatregelen in oppervlaktewater en voorzieningen verwante belangen die daarin worden getroffen.
	Baggeren waterlopen/saneren waterbodems	Verwijderen van bagger- en saneringsspecie uit watersystemen en indien noodzakelijk dit milieuhygiënisch passend verwerken.
	Beheer hoeveelheid water	Het door middel van regulerende kunstwerken invloed uitoefenen op de hoeveelheid water, het oppervlaktewaterpeil en de waterkwaliteit in het watersysteem.
	Calamiteitenbestrijding watersystemen	Bestrijding van afwijkingen van de gewenste hoeveelheid water dan wel de kwaliteit of ecologische toestand daarvan voorzover dat niet onder de normale bedrijfsvoering valt.
	Monitoring watersystemen	Het verzamelen, bewerken, verwerken, toetsen, analyseren en rapporteren van meetgegevens voor zowel het waterkwantiteits- als het waterkwaliteitsbeheer (met uitzondering van gegevens over de waterbodems).
Waterzuivering	Getransporteerd afvalwater	Het door het bouwen, verwerven, beheren, onderhouden en bedienen van transportgemalen en -leidingen mogelijk maken dat afvalwater wordt getransporteerd.
	Gezuiverd afvalwater	Het door het realiseren, overnemen, beheren, onderhouden en exploiteren van rioolwaterzuiveringsinstallaties en IBA-inrichtingen zorgen dat het aangeboden afvalwater wordt gezuiverd.
	Verwerkt slib	Het door het realiseren, beheren, onderhouden en exploiteren van slibverwerkingsinstallaties zorgen dat het zuiveringsslib en de andere restproducten van een rwzi of iba die voor een eindbestemming worden aangeboden tot een eindproduct worden verwerkt.
	Afvalwaterbehandeling door derden	Het laten verwerken van afvalwater uit het eigen beheersgebied door andere beheerders van rioolwaterzuiveringsinstallaties.
Vaarwegen en havens	Beheersinstrumenten vaarwegen en havens	Het opzetten, actueel houden en periodiek controleren van de beheersinstrumenten (legger en beheersregister), teneinde de staat van de vaarwegen en havens zichtbaar te maken.
	Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens	Het op basis van het beheersplan vaarwegen aanleggen, verwerven, verbeteren en onderhouden van vaarwegvoorzieningen.
	Verkeersregeling en -veiligheid vaarwegen en havens	Alle activiteiten die een waterschap uitvoert als nautisch beheerder belast met het regelen van het scheepvaartverkeer op basis van de Scheepvaartwet.
VTH	Beheer keurkwartet en VTH-beleid	Vorbereiding, op- en vaststelling alsmede het onderhoud van de Keurverordening, de beleidsregels, de algemene regels en de richtlijnen voor de legger van het waterschap waarbij de ge- en verbodsbepalingen ten aanzien van beheer, onderhoud en gebruik van water en de waterstaatskundige infrastructuur door derden worden geregeld. Eén en ander gebeurt als bevoegd gezag op basis van de Waterwet en de Waterschapswet en daaruit voortvloeiende of daarmee samenhangende regelgeving Tevens het beheer van het wettelijk verplichte T&H-beleid en (toekomstig) V-beleid (Wet VTH-criteria).
	Vergunningen en meldingen	Het als bevoegd gezag verlenen van vergunningen en het afhandelen van meldingen op basis van de Waterwet- en –daarmee samenhangende regelgeving (zoals de keur).
	Adviezen vergunningen	Adviezen die waterschappen verstrekken aan andere bevoegde gezagen in relatie tot de Waterwet- en daarmee samenhangende wet- en regelgeving, waartoe ook de Wabo behoort.
	Toezicht	De werkzaamheden die door of namens het waterschap – meestal als bevoegd gezag, maar bv. in het kader van de Wabo of samenloop als niet-bevoegd gezag – worden verricht om na te gaan of voorschriften van de waterschapsverordening en omgevingswet en daarmee samenhangende regelgeving worden nageleefd. Toezicht op de naleving ziet aldus op programmatische controle, is preventief en gaat gewoonlijk aan handhaving c.q. het toepassen van sancties vooraf.

	Handhaving	Alle acties van het waterschap als bevoegd gezag die gericht zijn op het ongedaan maken van en/of het toekomstig voorkomen van een toestand die in strijd is met de wettelijke voorschriften.
	Regulering lozingen	Aanvullende, niet direct bij andere beleidsproducten onder te brengen maatregelen waarmee gezorgd wordt voor het beheersen van lozingen op de bij het waterschap in beheer zijnde zuiveringstechnische werken en oppervlaktewateren.
Belastingheffing	Belastingheffing	Opstellen en actueel houden van wet- en regelgeving, het opleggen van aanslagen en het afhandelen van verzoek-, bezwaar- en beroepsprocedures op het gebied van belastingenaanslagen.
	Invordering	Betalingsverwerking, kwijtschelding en (dwang)invorderingsmaatregelen op het gebied van waterschapsbelastingen.
Bestuur	Bestuur	Alle activiteiten die gericht zijn op het besturen van het waterschap, waaronder de ambtelijke voorbereiding van bestuursvergaderingen.
Communicatie	Externe communicatie	De centrale en extern gerichte voorlichtende activiteiten van het waterschap.
Dekkingsmiddelen en saldo	Dekkingsmiddelen en saldo	De dekkingsmiddelen bestaan uit de belastingopbrengsten vermindert met de kwijtscheldingen en oninbare vorderingen. Tevens worden de overige dividenden en overige algemene opbrengsten (bijvoorbeeld grondverkopen) aan dit beleidsproduct toegerekend.

Lijst met afkortingen

Afkorting	Betekenis
BAW	Bestuursakkoord water
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BOvi	Blauwe Omgevingsvisie
BRO	Basisregistratie ondergrond
CIV	Centrum Innovatief Vakmanschap
CIV Water	Centrum voor Innovatief Vakmanschap Water
Commissie DSF	Commissie Dyken, Stêd en Finânsjes
CSIR	Cyber Security Implementatie Richtlijn
CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive
DOP	Opgelost organisch gebonden fosfor
DSO	digitaal stelsel omgevingswet
FBWK	Fries bestuursakkoord Water en Klimaat
Fido	Financiering decentrale overheden
FPLG	Fries Programma Landelijk Gebied
Fumo	Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing
GIS	Geografisch informatiesysteem
GLB	Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
GWAWO	Gemeentelijk Ambtelijk Water Overleg
GWW	Grond-, weg- en waterbouw
ha	Hectare
HWBP	HoogWaterBescherminingsProgramma
hWh	het Waterschapshuis
IBA	Individuele behandeling afvalwater
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
IWR	Integrale Waterrapportage
KLM	Koehool - Lauwersmeer
km	Kilometer
KRW	Kaderrichtlijn water
LIMS	Laboratorium Informatie Management Systeem
NBK	Noordelijk Belastingkantoor
NOVEX	Nationale Omgevingsvisie Extra
NPLG	Nationaal Programma Landelijk Gebied
NVZ	Natuurvriendelijke zone
OAS-studies	Optimalisatiestudies van het afvalwatersysteem
OSW	Overdracht Stedelijk Water
OVEF	Openbare verlichting & Energie Fryslân
PBOW	Provinciaal Bestuurlijk Overleg Water

Afkorting	Betekenis
RBO	Regionaal Bestuurlijk Overleg
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RWK	Regionale waterkering
RWP	Regionaal Waterprogramma
SDG	Sustainable Development Goals
SGBP	stroomgebiedbeheerplannen
SNB	Slibverwerking Noord-Brabant
SNN	Samenwerkingsverband Noord-Nederland
SOC	Security Operations Center
SOI	Slibontwateringsinstallatie
Stowa	Stichting toegepast onderzoek waterbeheer
TEA	Thermische Energie uit Afvalwater
TEO	Thermische Energie uit Oppervlaktewater
UvW	Unie van Waterschappen
V&K	Vitale en kwetsbare functies
VFG	Vereniging van Friese Gemeenten
VKA	Voorkeursalternatief
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VVzB	Vereniging van zuiveringsbeheerders
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WABOS	water- en bodemsturend
WAC	Waterapplicatiecentrum
WBP	Waterbeheerprogramma
WILMA model	De WILMA staat voor Waterschap Informatie & Logisch Model Architectuur en is de 'referentiearchitectuur van de waterschappen'.
WON	Vereniging voor Waterketenonderzoek Noord Nederland
Woo	Wet open overheid
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen